

МЕТОДИЧНІ АСПЕКТИ ОРГАНІЗАЦІЇ ТА ПРОВЕДЕННЯ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ З ФІЛОСОФІЇ

САЗОНОВ В.В.

Одеська державна академія будівництва та архітектури, м. Одеса, Україна

Вагоме місце в системі підготовки фахівців будівельного комплексу посідають практичні заняття. Для підготовки бакалаврів кількість годин на практичні заняття з дисципліни «Філософії» визначено навчальним планом, профілем та робочою навчальною програмою. Вони містять перелік тем практичних занять, на які відведено 16 годин.

Практичне заняття (лат. *praktikos* – діяльний) – форма навчального заняття, під час якої науково-педагогічний працівник організовує для студентів аналіз окремих теоретичних положень навчальної дисципліни та формує навички і вміння їх практичного застосування, через індивідуальне виконання відповідно сформульованих завдань.

Головне їх завдання закріплення, переведення у довготривалу пам'ять теоретичних філософських знань, формування навичок і вмінь використання філософської методології щодо аналізу як особистої поведінки, так і майбутньої професійної діяльності, оволодіння інструментарієм наукових досліджень: написанням рефератів, конкурсних студентських робіт, дипломних проектів, а в майбутньому і дисертаційних досліджень.

Науково-педагогічний працівник, якому доручено вести практичні заняття, за погодженням із лектором навчальної дисципліни завчасно готує необхідний методичний матеріал – тести для виявлення рівня оволодіння відповідними теоретичними положеннями, набір завдань різного ступеня складності.

Основні завдання практичних занять: поглиблення та уточнення знань, здобутих на лекціях і в процесі самостійної роботи; формування методологічних навичок і вмінь оперувати ними, щодо аналізу й узагальнення навчального матеріалу, опанування компетенціями професійної діяльності; накопичення досвіду прогностичної, проектної діяльності; оволодіння навичками керівництва, менеджменту та прогресивними елементами різноманітних філософських шкіл та напрямків, наприклад філософією кайдзен.

Кайдзен – філософія, або практика, яка зосереджується на безперервному удосконаленні процесів і систем, тобто удосконалення маленькими приростами за довший період часу. Суть кайдзену полягає в тому, щоб виконувати нехай маленькі і незначні поліпшення, але виконувати їх

постійно (щодня). В результаті, через деякий час, велика кількість незначних поліпшень призведе до великого вдосконалення. В цьому відношенні кайдзен висловлює відомий закон діалектики переходу кількості в якість.

Структура практичного заняття: попередній контроль знань, навичок і вмінь студентів; формулювання загальної проблеми та її обговорення за участю студентів; розв'язування завдань та їх обговорення; розв'язування контрольних завдань, їх перевірка й оцінювання. Оцінки за окремі практичні заняття враховують, виставляючи підсумкову оцінку.

У процесі проведення практичних занять використовують різні методи навчання. Оскільки головне завдання цього виду навчальної роботи – формування навичок і вмінь, то основними мають бути різноманітні вправи (підготовчі, пробні, за зразком, тренувальні, творчі, практичні, графічні, усні, письмові, професійні, технічні, презентаційні, філософський аналіз ролевих ситуацій та рефлексій поведінки людського буття, кейс-методи обговорювання навчального матеріалу, мозкові атаки розв'язання невідкладних завдань, підготовку есе (коротких творчих робіт з філософської проблематики та ін.).

Основні вимоги до практичних занять: усвідомлення студентами необхідності володіти базовими філософськими знаннями; розуміння необхідності вироблення навичок і вмінь, що мають майбутню професійну спрямованість; забезпечення оптимальних умов для формування навичок і умінь (дидактичних, виховних); опанування студентами загальнофілософськими, природно науковими, емпіричними методами пізнання буття; оволодіння філософськими компетенціями; забезпечення самостійної діяльності кожного студента; дотримання систематичності й логічної послідовності у формуванні навичок і вмінь студентів; розроблення завдань для практичних занять з чіткою професійною спрямованістю; включення в систему практичних занять творчих завдань з філософської проблематики; контроль за виконанням практичних завдань; заохочення практичної навчальної діяльності студентів.

Практичні заняття, незалежно від їх конкретних особливостей, значною мірою забезпечують відпрацювання навичок та вмінь прийняття практичних рішень у реальних умовах професійної діяльності, що мають у своїй основі теоретичний характер. Вони краще сприяють можливості надати відповідь на питання чому, як і в якому напрямку розвиваються різноманітні явища та процеси майбутньої професійної діяльності.

Цю форму занять краще проводити в аудиторіях, обладнаних необхідними мультимедійними засобами навчання.

Кращі практики – це набір педагогічних методів і технік, які дозволяють отримати якісний результат.